

Nr 206.

Af herr **Branting**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ i förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften.

Kungl. Maj:ts förslag till höjning af arfskatten (Kungl. Maj:ts proposition nr 22) innebär obestriddligen ett steg i rätt riktning. Genom dess antagande skulle arfskattens afkastning ungefär fördubblas, och detta resultat skulle vinnas så godt som enbart genom något starkare kringskärning af de större arfven, utan att de minsta arfsdelarna i nämnvärd grad blefve mera beskattade än nu. För åren 1906, 1907 och 1908 ha med nu gällande bestämmelser influtit i arfskatt respektive 2.1, 2.7 och 3.2 miljoner kronor. Med de nu föreslagna skulle staten i stället ha erhållit respektive 4.2, 5.7 och 6.9 miljoner.

Att finansministern föreslagit en så pass betydande höjning vittnar bäst om hur orimligt tillbakasatt denna skattekölla hittills hos oss varit. Och ändå intygar han själf fullt riktigt, att icke vid något tillfälle kan förmögenhetsskatt lättare bäras än vid det tillfälle, då förmögenhet öfverlåtes genom arf eller testamenten. Han konstaterar, att man äfven i oss ekonomiskt närstående länder ansett sig kunna uttaga under denna skatteform vida mera än hittills hos oss varit fallet, och han vitsordar att denna skatt öfver hufvud är stadd i »en jämn och naturlig utveckling». Helt visst vore det under sådana förhållanden ägnadt att väcka förvåning, att icke genast när statsbristens dagar begynte denna skatt kom bland de främsta i åtanke, om man icke från både i fjol och i år lärt känna den säregna kompenstationsteori, som synes utgöra en hörnsten i det rådande systemets skattepolitik och som går därpå ut att

hvarje gång en ökning må kunna ske i de direkta, tillnärmelsevis efter bärkraften afpassade skatterna, så måste också samtidigt de redan så orimligt uppskrufvade indirekta skatterna på den stora massans förnödenheter än mera höjas.

Ytterst bottnar denna åskådning i motviljan hos härskande klasser att inrikta skattepolitiken på en verklig utjämning af skattebördorna. Vid detta tillfälle har ur densamma direkt framgått graden af den ökning af arfskatten, som finansministern funnit nu ofrånkomlig. Utöfver hvad kaffetullens höjning och inkomstskattens omläggning beräknats inbringa behöfdes för årets budget inemot 3 miljoner kronor; så mycket och icke mera borde alltså läggas på arfskatten. Och det fogade sig då så gynnsamt, att de enkla omläggningar af de gamla arfskatteskalorna, med hvilka finansministern lät anställa försök — fördubbling af skatteprocenten vid maximigränserna samt en kort utsträckning af progressionen öfver dessa punkter — befunnos ungefär täcka detta ögonblicksbehof.

Det ligger ju i öppen dag, att det tillfälliga förhållande, att efter ett visst års förslag till finansplan inemot 3 miljoner kronor mera än förut beräknats böra utgå ur arfskatten, icke kan vara på minsta sätt normerande för hur denna skatteform bör rationellt anordnas. Är denna form för förmögenhetsskatt den lättast burna, hvilket torde vara obestridligt, och är det vidare riktigt, att, tvärt emot hvad som nu är fallet i våra af kapitalistiska synpunkter behärskade samhällen, skatterna till staten böra afpassas efter den ekonomiska bärkraften, så måste den arfskattens »naturliga utveckling», som äfven finansministern vitsordar, ofrånkomligt leda till att en mycket ansenlig del af det totala skattebehofvet kommer att uttagas genom kvarlåtenskaps- och arfskatt. Arfsrätten i aflägsnare led förlorar allt mer sitt underlag i rättsmedvetandet, då de gamla släktbanden upplösas under ändrade samhällsförhållanden, och äfven vid den närmare arfsrätten växer rättskänslans kraf på en förnuftig begränsning, vare sig genom fixerande af ett måttligt maxibelopp eller genom skatteskalans starka progression. Här öppna sig alltså på flera sätt perspektiver till en skattepolitik, i jämförelse hvarmed den nutida hänsynslösa belastningen af den fattiges outhärligaste lifsförnödenheter en gång måste te sig ännu klarare som det barbari densamma i verkligheten är. Och man må icke invända, att arfskatten blott i rikare länder än vårt kan komma att få en större ekonomisk betydelse. Enligt aktuarien I. Flodströms utredning, som bilagts den kungl. propositionen, utgjorde sammanlagda beloppen arfs- och testamentsandelar i Sverige på 100,000 kronor och däröfver åren 1906, 1907

och 1908 respektive 30, 68 och 77 miljoner kronor, belopp af hvilka staten uppenbart kunnat förbehålla sig en dryg andel utan att vederbörande arftagare ändå flyttats så synnerligen ned från den upphöjda plats på den ekonomiska rangskalan de nu intaga som ersättning för besväret att låta sig födas.

Vid detta tillfälle kan det emellertid tydligen icke tjäna mycket till att gå frågan om arfskatten mera principiellt in på lifvet. Hit hörande ändringar i ärfdabalken må anbefallas till lagberedningens uppmärksamhet, och hvad beträffar en mera vidtgående omläggning af arfskattens progressionsskalor saknas för en sådan ännu det underlag, som först skapas genom att med demokratiens framryckning de samhällslager, som uppbära intet eller blott obetydligt i arf, vinna en afgörande maktställning i vårt svenska samhälle. Hvad som nu praktiskt föreligger har varit den vida blygsammare uppgiften att söka se till om icke inom ramen af regeringens egna utgångspunkter några afsevärda förbättringar skulle kunna vinnas utan att rubba hufvudgrunderna för systemet. Ty man torde få utgå från att Riksdagen icke på en enskild motionärs förslag lär vilja nu ge sig in på någon grundligare omarbetning af detta.

Det faller vid en blick på de nya skalorna genast i ögonen med hvilken försynt hand regeringen rört vid de verkligt stora arfslotterna. I den gamla skalan af 1894 var ju detta i ännu högre grad fallet — progressionen stannade där, för de tre skyldskapsgrupperna, vid resp. 75,000, 50,000 och 40,000 kronor. Detta förefaller ju nu närmast parodiskt och kan blott förklaras däraf att den progressiva skattens princip då gjorde sin allra första, ofantligt blygsamma entré i vårt skattesystem. Finansministern har också själf känt, att när han konstruerade sina nya skalor genom att vid dessa punkter fördubbla procentsatsen med bibehållande af deras inbördes relation (förut 1.5—3—6, nu 3—6—12), så blefve det allt för orimligt att som förut redan där göra halt i progressionen. Han låter därför denna något fortsättas, men blott sakta ökande inom allt större inkomstgrupper, tills han redan vid resp. 4—8—16 procent definitivt stannar; då har han ändå för att nå fram dit kommit ända upp till resp. 450,000—375,000—260,000 kronor.

Denna påbyggnad är efter min uppfattning det nya förslagets svagaste del. Inom de smärre arfslotterna nalkas man hastigt — t. ex. inom första skyldskapsgraden — de 3 procent, hvilka varit finansministerns fasta punkt. Redan ett arf på 15,000 kronor får betala 2 procent, ett arf på 40,000 kronor 2.6 procent och vid 75,000 nås de 3 procenten. Men sedan går det sakta. Nästan det dubbla beloppet, 149,000 kronor,

slipper undan med 3.2 procent, ett arf på fyrdubbla beloppet, 300,000 kronor, belastas blott med 3.6 procent, och först det sexdubbla beloppet, 450,000 kronor, är uppe vid 4 procent. Och efter den kraftansträngningen vägrar finansministern resolut att alls gå vidare, fastän hans statistik visar för de tre år den omfattar mer än ett 50-tal arfslotter ensamt inom denna klass på öfver halfmiljonen och 19, som gå öfver miljonen (bland dem 8 öfver 2 miljoner kronor.)

Att de större arfven utan någon som helst olägenhet kunna bli föremål för en snabbare progression än Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, synes mig uppenbart. Det blefve en besynnerlig rättvisa, som skulle låta i ett progressivt system 40,000 kronor betala 2.6 procent, men 324,000 kronor stanna vid blott 3.6 procent. Men göres stegringen sålunda, som billigt är, större, så kan man själfklart ej heller stanna vid de respektive 4—8—16 procent, som i Kungl. Maj:ts förslag blifvit de nya maxima. En mera naturlig stegring leder af sig själf till (för första gruppen) 6 procent vid ungefär den gräns på 450,000 kronor, där Kungl. Maj:t trott sig böra nu göra halt, och behålles för de öfriga grupperna samma relation, kommer man, vid arf af så stora belopp som inemot en half miljon, för icke bröstarfvingar upp till 12 procent och för helt aflägsna släktingar (eller testamentstagare) 24 procent. Äfven detta sistnämnda belopp, som kanske skrämmer en eller annan, återfinnes inom ramen för t. ex. den nu gällande, allt annat än radikala tyska arfskatten, låt vara att man där först vid något större arfsbelopp (1 miljon mark) går fram till sitt maximum af 25 procent.

Jag vågar tro att en ungefär efter dessa konturer utförd påbyggnad för arfskatten på belopp, som ligga ofvanför de förra maximi-gränserna, står närmare än Kungl. Maj:ts förslag i öfverensstämmelse med den progressiva skattens grundtanke om belastning efter bärkraften. Ingen torde heller kunna med fog påstå, att denna något starkare belastning af de största arfven skulle innebära något sådant »allt för stort språng i utvecklingen», för hvilket finansministern varnar. Och skatteskalorna skulle efter ett sådant förslag jämnt och naturligt stiga från hvad Kungl. Maj:t föreslagit, som af bifogade tabeller närmare synes.

Sedan framträder emellertid helt naturligt frågan: bör progressionen verkligen för de allra största arfven stanna redan vid de arfsandelsbelopp på 450,000 kronor, (eller respektive 375,000 och 260,000 kronor) öfver hvilka Kungl. Maj:t ej velat gå? Med andra ord: borde ej för de ännu större beloppen, åtminstone fram mot miljonen, en ytterligare ökning af progressionen vara befogad och behöflig?

Från min synpunkt är själfklart att så bör ordnas, och finansministerns redan omnämnda statistik visar, att detta alls icke blefve efter svenska förhållanden blott ett »paradnummer». Klart är ju emellertid, att man här kommer in på områden, där en mera principiell behandling af arfskattefrågan behöfdes och där det blir svårare att med bibehållande af de ursprungliga, på sin tid väl rätt godtyckligt valda utgångspunkterna komma till ett rationellt afvägdt resultat. Jag har likvisst ansett mig böra göra ett försök och tillåter mig därför föreslå den ytterligare påbyggnad på skalan, att från en half till en hel miljon arfskatteprocenten må stiga i första klassen från 6 till 8 procent och i andra från 12 till 16, belopp hvilka för mottagare af sådana arf omöjligen lära kunna betecknas som oskäligt betungande. Däremot har jag icke ansett mig böra för den tredje klassen för närvarande gå öfver de 24 procent, hvilka där uppnås redan vid den halfva miljonen, då hela mitt förslag till utvidgningar af Kungl. Maj:ts proposition ju är lagdt med tanke icke främst på det teoretiskt riktiga, utan på det nu uppnåeliga. Rent praktiskt sedt ur statskassans synpunkt bör också beaktas, att tredje klassen blott omfattar under de 3 undersökta åren cirka 7 procent af samtliga arfsbelopp.

Beträffande den ökning som en på detta sätt anordnad arfskatt skulle gifva, tillåter jag mig hänvisa till en bilaga, som också visar hur stor ökningen skulle blifva för de olika arfsgrupperna i jämförelse med Kungl. Maj:ts förslag. Det ligger för öfrigt i sakens natur, att här nedan föreslagna skalor, om så befinnes lämpligt, kunna undergå en eller annan jämkning.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer jag

att i Kungl. Maj:ts förslag till förordning om ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften de i 38 A) införda tarifferna måtte erhålla följande ändrade lydelse:

Tariff.

Klass I (lika med Kungl. Maj:ts förslag.)

---

3 kr.	för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	75,000 kr., men icke till	100,000 kr.
3 " 20 öre	"	100,000 "	125,000 "
3 " 40 "	"	125,000 "	150,000 "

3	kr. 60 öre	för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	150,000 kr.,	men icke till	175,000 kr.
3	" 80 "	"	"	"	"
4	" 20 "	"	"	"	"
4	" 40 "	"	"	"	"
4	" 60 "	"	"	"	"
4	" 80 "	"	"	"	"
5	" 20 "	"	"	"	"
5	" 40 "	"	"	"	"
5	" 60 "	"	"	"	"
5	" 80 "	"	"	"	"
6	" 20 "	"	"	"	"
6	" 40 "	"	"	"	"
6	" 60 "	"	"	"	"
6	" 80 "	"	"	"	"
7	" 20 "	"	"	"	"
7	" 40 "	"	"	"	"
7	" 60 "	"	"	"	"
7	" 80 "	"	"	"	"
8	"	"	"	"	"

1,000,000 " och därutöver.

Klass II (lika med Kungl. Maj:ts förslag.)

6	kr.	för hvarje fulla 100 kr. af medel, som uppgår till	50,000 kr.,	men icke till	60,000 kr.
6	" 20 öre	"	"	"	"
6	" 40 "	"	"	"	"
6	" 60 "	"	"	"	"
6	" 80 "	"	"	"	"
7	" 20 "	"	"	"	"
7	" 40 "	"	"	"	"
7	" 60 "	"	"	"	"
7	" 80 "	"	"	"	"
8	" 20 "	"	"	"	"
8	" 40 "	"	"	"	"
8	" 60 "	"	"	"	"
8	" 80 "	"	"	"	"
9	" 20 "	"	"	"	"

9	kr. 40 öre	för hvarje fulla 100 kr. af medel, som uppgår till	220,000 kr.,	men icke till	230,000 kr.
9	” 60 ”	”	230,000 ”	”	240,000 ”
9	” 80 ”	”	240,000 ”	”	250,000 ”
10	”	”	250,000 ”	”	265,000 ”
10	” 20 ”	”	265,000 ”	”	280,000 ”
10	” 40 ”	”	280,000 ”	”	300,000 ”
10	” 60 ”	”	300,000 ”	”	320,000 ”
10	” 80 ”	”	320,000 ”	”	340,000 ”
11	”	”	340,000 ”	”	360,000 ”
11	” 20 ”	”	360,000 ”	”	380,000 ”
11	” 40 ”	”	380,000 ”	”	400,000 ”
11	” 60 ”	”	400,000 ”	”	420,000 ”
11	” 80 ”	”	420,000 ”	”	440,000 ”
12	”	”	440,000 ”	”	500,000 ”
12	” 50 ”	”	500,000 ”	”	560,000 ”
13	”	”	560,000 ”	”	620,000 ”
13	” 50 ”	”	620,000 ”	”	690,000 ”
14	”	”	690,000 ”	”	760,000 ”
14	” 50 ”	”	760,000 ”	”	835,000 ”
15	”	”	835,000 ”	”	915,000 ”
15	” 50 ”	”	915,000 ”	”	1,000,000 ”
16	”	”	1,000,000 ”	och därutöfver.	

Klass III (lika med Kungl. Maj:ts förslag.)

12	kr. 50 öre	för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	40,000 kr.,	men icke till	50,000 kr.
12	”	”	50,000 ”	”	60,000 ”
13	”	”	60,000 ”	”	70,000 ”
13	” 50 ”	”	70,000 ”	”	80,000 ”
14	”	”	80,000 ”	”	90,000 ”
14	” 50 ”	”	90,000 ”	”	100,000 ”
15	”	”	100,000 ”	”	115,000 ”
15	” 50 ”	”	115,000 ”	”	130,000 ”
16	”	”	130,000 ”	”	150,000 ”
16	” 50 ”	”	150,000 ”	”	170,000 ”
17	”	”	170,000 ”	”	190,000 ”
17	” 50 ”	”	190,000 ”	”	210,000 ”
18	”	”	210,000 ”	”	230,000 ”
18	” 50 ”	”	230,000 ”	”	250,000 ”
19	”	”	250,000 ”	”	270,000 ”
19	” 50 ”	”	270,000 ”	”	290,000 ”
20	”	”	290,000 ”	”	310,000 ”
20	” 50 ”	”	310,000 ”	”	330,000 ”
21	”	”	330,000 ”	”	350,000 ”

21	kr. 50 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	350,000 kr.,	men icke till	375,000 kr.
22	"	"	"	"
22	" 50 "	"	"	"
23	"	"	"	"
23	" 50 "	"	"	"
24	"	"	"	"

och därutöfver.

Stockholm den 5 februari 1910.

Hjalmar Branting.

Bilaga.

Jämförelser mellan Kungl. Maj:ts förslag till arfskattestadganden och det i motionen framställda förslaget.

Klass I.

Arfsandelens belopp (i tusental kr)	Skatte-procent		Motio- nen ökar arfskat- ten (i procent)	Arfsandelar						Skatte-ökningen utöfver K. Maj:ts förslag skulle ha gifvit (i jämna hundratal)			
	Enligt K. Maj:ts förslag	Enligt motionen		1906		1907		1908		1906 kr.	1907 kr.	1908 kr.	
				Antal	Summa (i tusen- tal kr.)	Antal	Summa (i tusen- tal kr.)	Antal	Summa (i tusen- tal kr.)				
55— 75	2.8	2.8	0.0										
75— 100	3.0	3.0	0.0										
100— 125	3.2	3.2	0.0										
125— 150	3.2	3.4	0.2	17	2,359	20	2,727	20	2,677	4,700	5,500	5,400	
150— 175	3.4	3.6	0.2	15	2,560	22	3,526	23	3,658	5,100	7,100	7,300	
175— 200	3.4	3.8	0.4	7	1,307	10	1,895	19	3,602	5,200	7,600	14,400	
200— 225	3.4	4.0	0.6	6	1,272	10	2,087	19	4,041	7,600	12,500	24,200	
225— 250	3.6	4.2	0.6	—	—	13	3,108	7	1,685	—	18,600	10,100	
250— 275	3.6	4.4	0.8	—	—	5	1,320	5	1,291	—	10,600	10,300	
275— 300	3.6	4.6	1.0	5	1,479	4	1,121	—	—	14,800	11,200	—	
300— 325	3.6	4.8	1.2	3	941	1	306	1	316	11,300	3,700	3,800	
325— 350	3.8	5.0	1.2	—	—	12	4,114	6	2,044	—	49,400	24,500	
350— 375	3.8	5.2	1.4	2	707	14	5,063	—	—	9,900	73,200	—	
375— 400	3.8	5.4	1.6	3	1,181	—	—	2	777	18,900	—	12,400	
400— 425	3.8	5.6	1.8	1	409	1	425	1	407	7,400	7,700	7,300	
425— 450	3.8	5.8	2.0	1	427	4	1,745	2	878	8,500	34,900	17,600	
450— 480	4.0	6.0	2.0	1	451	—	—	5	2,347	9,000	—	46,900	
480— 515	4.0	6.2	2.2	—	—	4	2,008	7	3,540	—	44,200	77,900	
515— 555	4.0	6.4	2.4	3	1,585	5	2,728	—	—	38,000	65,500	—	
555— 600	4.0	6.6	2.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
600— 650	4.0	6.8	2.8	1	617	—	—	—	—	17,300	—	—	
650— 710	4.0	7.0	3.0	1	654	3	2,100	—	—	19,600	63,000	—	
710— 775	4.0	7.2	3.2	4	2,959	—	—	2	1,433	94,700	—	45,900	
775— 845	4.0	7.4	3.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
845— 920	4.0	7.6	3.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
920— 1,000	4.0	7.8	3.8	—	—	—	—	5	4,755	—	—	180,700	
1,000—	4.0	8.0	4.0	1	1,442	7	21,413	11	26,075	57,700	856,500	1,043,000	
										329,700	1,271,200	1,531,700	

Klass II.

Arfsandelens belopp i) tusental kr)	Skatte-procent		Motions ökar arfskat- ten (i procent)	Arfsandelar						Skatte-ökningen utöfver K. Maj:ts förslag skulle ha gifvit (i jämna hundratal)		
	Enligt K. Maj:ts förslag	Enligt motionen		1906		1907		1908		1906 kr.	1907 kr.	1908 kr.
				Antal	Summa (i tusen- tal kr.)	Antal	Summa (i tusen- tal kr.)	Antal	Summa (i tusen- tal kr.)			
50— 60	6	6	—									
60— 70	6.2	6.2	—									
70— 80	6.3	6.4	0.1	10	769	1	77	10	769	800	100	800
80— 90	6.4	6.6	0.2	6	519	5	417	3	257	1,000	800	500
90— 100	6.5	6.8	0.3	5	467	1	92	9	857	1,400	300	2,600
100— 110	6.6	7.0	0.4	—	—	2	209	5	537	—	800	2,100
110— 120	6.6	7.2	0.6	—	—	2	229	1	112	—	1,400	700
120— 130	6.8	7.4	0.6	—	—	2	255	3	368	—	1,500	2,200
130— 140	6.8	7.6	0.8	2	274	—	—	3	399	2,200	—	3,200
140— 150	6.8	7.3	1.0	2	294	—	—	1	145	2,900	—	1,500
150— 160	7.0	8.0	1.0	3	458	—	—	1	150	4,600	—	1,500
160— 170	7.0	8.2	1.2	2	332	—	—	2	333	4,000	—	4,000
170— 180	7.0	8.4	1.4	—	—	4	683	—	—	—	9,600	—
180— 190	7.1	8.6	1.5	1	188	—	—	—	—	2,800	—	—
190— 200	7.3	8.8	1.6	3	589	—	—	—	—	9,400	—	—
200— 210	7.3	9.0	1.8	1	208	1	201	—	—	3,700	3,600	—
210— 220	7.2	9.2	2.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
220— 230	7.3	9.4	2.1	1	226	—	—	—	—	4,700	—	—
230— 240	7.4	9.6	2.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
240— 250	7.4	9.8	2.4	1	245	—	—	—	—	5,900	—	—
250— 265	7.4	10.0	2.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
265— 280	7.53	10.2	2.67	—	—	2	545	1	271	—	14,500	7,200
280— 300	7.6	10.4	2.8	—	—	1	281	2	599	—	7,900	16,800
300— 320	7.6	10.6	3.0	—	—	2	606	—	—	—	18,200	—
320— 340	7.8	10.8	3.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
340— 360	7.8	11.0	3.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
360— 380	7.85	11.2	3.35	1	363	—	—	1	379	12,100	—	12,600
380— 400	8.0	11.4	3.4	—	—	2	765	—	—	—	26,000	—
400— 420	8.0	11.6	3.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
420— 440	8.0	11.8	3.8	—	—	—	—	1	427	—	—	16,200
440— 500	8.0	12.0	4.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
500— 560	8.0	12.5	4.5	—	—	—	—	1	520	—	—	23,400
560— 620	8.0	13.0	5.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
620— 690	8.0	13.5	5.5	—	—	—	—	4	2,490	—	—	137,000
690— 760	8.0	14.0	6.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
760— 835	8.0	14.5	6.5	—	—	—	—	1	785	—	—	51,000
835— 915	8.0	15.0	7.0	2	1,813	—	—	—	—	126,900	—	—
915— 1,000	8.0	15.5	7.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,000— —	8.0	16.0	8.0	—	—	—	—	1	1,622	—	—	129,800
										182,400	84,700	413,100

Klass III.

Arfsandelens belopp (i tusental kr.)	Skatte-procent		Motions- ökar arfskat- ten (i procent)	Arfsandelar						Skatte-ökningen utöfver K. Maj:ts förslag skulle ha gifvit (i jämna hundratel)		
	Enligt K. Maj:ts förslag	Enligt motionen		1906		1907		1908		1906 kr.	1907 kr.	1908 kr.
				Antal.	Summa (i tusen- tal kr.)	Antal	Summa (i tusen- tal kr.)	Antal	Summa (i tusen- tal kr.)			
40— 50	12.0	12.0	0.0									
50— 60	12.5	12.5	0.0									
60— 70	12.75	13.0	0.25	4	260	3	192	3	192	700	500	500
70— 80	13.0	13.5	0.5	—	—	4	290	11	846	—	1,500	4,200
80— 90	13.25	14.0	0.75	1	87	—	—	1	87	700	—	700
90—100	13.5	14.5	1.0	1	92	1	97	1	92	900	1,000	900
100—115	13.67	15.0	1.33	1	108	2	207	3	304	1,400	2,800	4,100
115—130	14.0	15.5	1.5	—	—	1	128	1	124	—	1,900	1,900
130—150	14.25	16.0	1.75	2	282	—	—	—	—	4,900	—	—
150—170	14.5	16.5	2.0	—	—	2	321	2	311	—	6,400	6,200
170—190	14.88	17.0	2.12	1	172	1	170	2	358	3,600	3,600	7,600
190—210	15.0	17.5	2.5	1	193	—	—	3	588	4,800	—	14,700
210—230	15.38	18.0	2.62	—	—	—	—	1	214	—	—	5,600
230—250	15.5	18.5	3.0	1	245	2	477	—	—	7,400	14,300	—
250—270	15.75	19.0	3.25	—	—	—	—	—	—	—	—	—
270—290	16.0	19.5	3.5	—	—	1	288	1	276	—	10,100	9,700
290—310	16.0	20.0	4.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
310—330	16.0	20.5	4.5	—	—	1	316	—	—	—	14,200	—
330—350	16.0	21.0	5.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
350—375	16.0	21.5	5.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
375—400	16.0	22.0	6.0	1	386	—	—	—	—	23,200	—	—
400—430	16.0	22.5	6.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
430—460	16.0	23.0	7.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
460—500	16.0	23.5	7.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
500—	16.0	24.0	8.0			2	1,447	2	2,665		115,800	213,200
										47,600	172,100	269,300

Af dessa jämförelser framgår alltså, att den i motionen föreslagna skatte-ökningen utöfver Kungl. Maj:ts förslag skulle ha inbragt följande totalbelopp:

	År 1906.	År 1907.	År 1908.	Medeltal.
Klass I	329,700 kr.	1,271,200 kr.	1,531,700 kr.	1,044,000 kr.
» II	182,400 »	84,700 »	413,100 »	227,000 »
» III	47,600 »	172,100 »	269,300 »	163,000 »
Summa	559,700 kr.	1,528,000 kr.	2,214,100 kr.	1,434,000 kr.

Arfskatten skulle alltså ge i rundt tal 50 procent mer än Kungl. Maj:t velat taga ur densamma. Som tabellerna noggsamt visa, är den alldeles öfvervägande delen af detta belopp hämtadt från de mycket stora arfven, de som ligga öfver halfva och hela miljonen. Stegringen från de punkter, där skalorna skilja sig, går sakta och jämnt, hvadan belastningen icke på något ställe blir oskäligen eller oproportionerlig. Och det torde bli svårt att uppehålla den satsen, att de verkligt stora arfven icke skulle kunna utan olägenhet bära den mycket måttliga skatt på högst 8 procent i den ojämförligt viktigaste klassen I (och respektive 16 och 24 procent i de öfriga klasserna) som här föreslagits.
